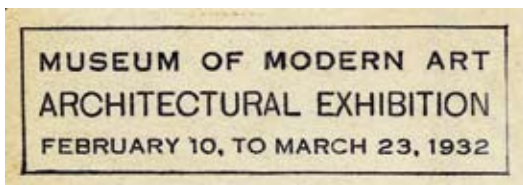


arxiu

secció a càrrec de **David Ferrer i Manuel del Llano**

L'arquitectura fotografiada





Al final del segle XIX, la fotografia impresa substitueix amb avantatge els gravats d'acer i esdevé, en poc temps, el principal mitjà de difusió de l'arquitectura. L'augment progressiu de la fotografia al llarg del segle XX es veu naturalment reflectit en el fons d'imatges de l'Arxiu Històric del COAC. Tot i que l'arxiu Ferran, adquirit el 1979, era l'única col·lecció estrictament fotogràfica digna d'esment amb que comptàvem a l'inici, les fotografies varen constituir l'acompanyament habitual dels nombrosos arxius professionals donats al Col·legi al llarg de tots aquests anys.

L'apreciació creixent que la fotografia ha anat adquirint en aquests darrers temps ha donat una rellevància especial al fons fotogràfic de l'Arxiu. En el context actual, doncs, ha arribat el moment d'assignar a aquesta secció una nova personalitat més d'acord amb la seva importància.

Cal destacar també que, gràcies al pes específic adquirit per l'Arxiu i a venturoses coincidències, aquests darrers cinc anys han estat especialment generosos pel que fa a l'entrada de documents fotogràfics. Ho demostren les col·leccions de plaques de vidre de Matamala, Domènech i Montaner, Rubió, els arxius de Hardnen/Bombelli i dels germans Puig-Gairalt i l'adquisició dels negatius d'arquitectura d'Oriol Maspons. El recent dipòsit de l'arxiu Català Roca complet, amb un catàleg de 200.000 imatges, és el fet que inicia una nova etapa i assenjala un nou rumb, ja que la magnitud i la transcendència del fons fotogràfic que a partir d'ara haurà de gestionar l'Arxiu Històric excedeix els seus límits físics i econòmics.

Com a mostra representativa d'aquest fons, avui hem espigolat de l'arxiu del GATCPAC dipositat al Col·legi les fotografies d'algunes obres arquitectòniques construïdes al voltant del 1933 i enviades pels seus autors, aleshores ben joves, a la redacció de la revista AC a fi que hi fossin publicades.

És una tria intencionada, perquè precisament el moviment modern es val de la fotografia per a difondre els seus principis. Un objectiu que assoleix amb molta eficàcia, ja que les imatges produïdes mantenen encara el caràcter originari de manifest i, en alguns casos, convertides ben aviat en icones de la modernitat, han resultat sovint més perdurables que la mateixa obra representada. Paradoxa d'una fràgil arquitectura, a punt de ser centenària, que s'exhibeix, encara actual, en imatges congelades, mentre tot el món que l'envoltava ha anat envellint, ensorrant-se inexorablement. Com semblen anacrònics avui els vestits i els cotxes que, a manera de rabiós senyal de modernitat, sovintegen en aquestes fotografies! ♦

David Ferrer i Manuel del Llano

1 Richard J. Neutra, casa Josef von Sternberg a San Fernando Valley, Califòrnia (1935). Fotografia de Luckhaus Studio. Tiratge d'època sobre paper (18x24).

2 Richard J. Neutra, casa W. Beard a Altadena, Califòrnia (1934). Fotografia de Luckhaus Studio. Tiratge d'època sobre paper (11x22).

3 Segells de fotògrafs.

Architecture photographed

At the end of the 19th century, printed photography advantageously replaced steel prints and soon became the main means of disseminating architecture. The progressive growth of photography over the course of the 20th century is naturally reflected in the image bank of the COAC's Historical Archive. Although the Ferran archive, acquired in 1979, was the only strictly photographic collection worthy of mention that we had at the beginning, photographs constituted the habitual accompaniment of the numerous professional archives donated to the COAC over the years since.

The growing appreciation that photography has acquired in recent times has highlighted the value of the Archive's photographic collection. In the current context, therefore, the moment has arrived to assign to this section a new personality more in line with its importance.

It is important to highlight, also, that thanks to the specific weight acquired by the Archive and to fortunate coincidences, the past five years have been especially generous in terms of the entry of photographic documents. This is shown by the collection of glass plates from Matamala, Domènech i Montaner, Rubió, the archives of Hardnen/Bombelli and of the Puig-Gairalt brothers and the acquisition of the negatives of the architecture of Oriol Maspons. The recent deposit of the complete Català Roca archive, with a catalogue of 200,000 images, was the event that began a new phase and indicated a new direction, as the size and significance of the photographic collection that the Historical Archive will have to manage from now on exceeds its own physical and financial boundaries.

As a representative sample of this collection, today we have selected from the GATCPAC archive deposited with the COAC the photographs of some architectural works built around 1933 and sent by their then young designers to the magazine AC for their publication.

It is an intentional choice, because the modern movement specifically resorted to photography to disseminate its principles. It achieved this objective very effectively, as the images produced still maintain their original demonstrative nature and, in some cases, they quickly became icons of modernity, turning out to be longer-lasting than the works pictured in them. This is the paradox of a fragile architecture, almost a century old, which is exhibited, still current, in frozen images, while the world around it has gradually aged, inexorably caving in. As for the clothes and cars that frequently appear in these photographs to denote the height of modernity, how anachronistic they look to us today! ♦

David Ferrer & Manuel del Llano
Translated by Debbie Smirthwaite

La arquitectura fotografiada

A finales del siglo XIX, la fotografía impresa sustituye con ventaja a los grabados de acero y se convierte, en poco tiempo, en el principal medio de difusión de la arquitectura. El progresivo aumento de la fotografía a lo largo del siglo XX se ve naturalmente reflejado en el fondo de imágenes del Archivo Histórico del COAC. Aunque el archivo Ferran, adquirido en 1979, era la única colección estrictamente fotográfica digna de mención con que contábamos al principio, las fotografías constituyeron el acompañamiento habitual de los numerosos archivos profesionales donados al Colegio a lo largo de todos estos años.

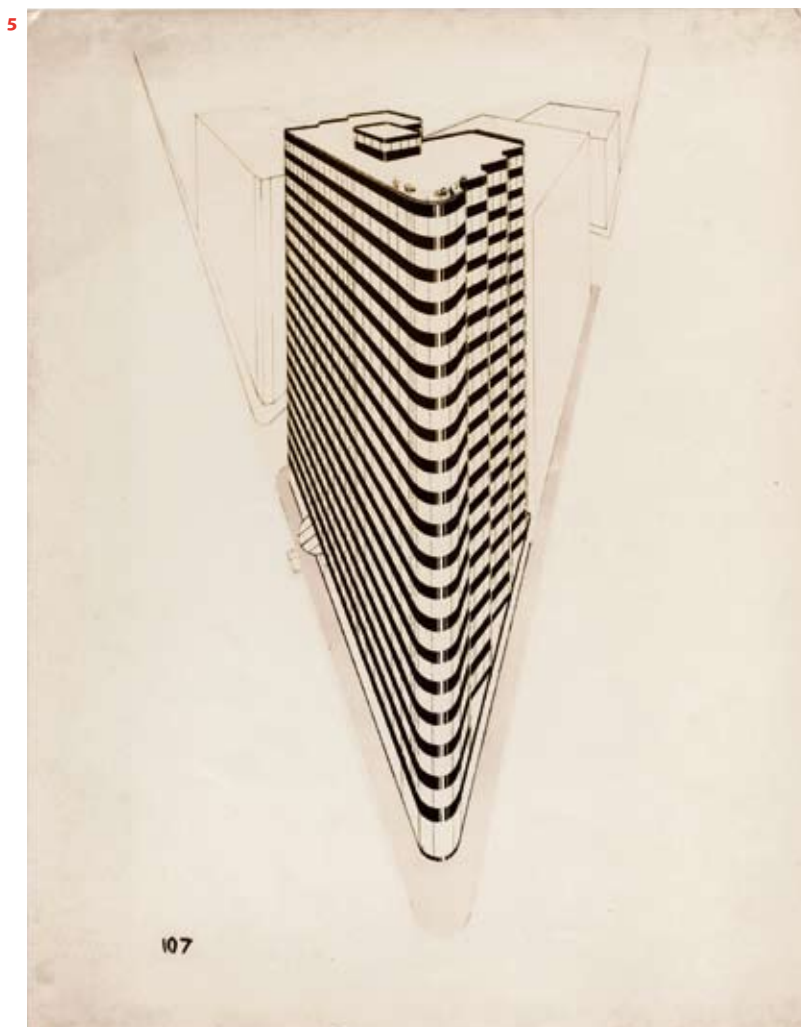
La creciente apreciación que la fotografía ha ido adquiriendo en estos últimos tiempos ha dado una relevancia especial al fondo fotogràfic del Archivo. En el contexto actual ha llegado el momento, por tanto, de asignar a esta secció una nueva personalidad més acorde con su importancia.

Hay que destacar asimismo que, gracias al peso específico adquirido por el Archivo y a venturosas coincidencias, estos últimos cinco años han sido especialmente generosos en la entrada de documentos fotogràfics. Lo demuestran las colecciones de placas de vidrio de Matamala, Domènech i Montaner, Rubió, los archivos de Hardnen/Bombelli y de los hermanos Puig-Gairalt y la adquisición de los negativos de arquitectura de Oriol Maspons. El reciente depósito del archivo Català Roca completo, con un catálogo de 200.000 imágenes, inicia una nueva etapa y señala un nuevo rumbo, pues la magnitud y trascendencia del fondo fotogràfic que a partir de ahora deberá gestionar el Archivo Histórico excede sus propios límites físicos y económicos.

Como muestra representativa de este fondo, hoy hemos espigado del archivo del GATCPAC depositado en el Colegio las fotografías de algunas obras arquitectónicas construidas en torno a 1933 y enviadas por sus entonces jóvenes autores a la redacción de la revista AC para que fueran publicadas en ella.

Es una selección intencionada, porque precisamente el movimiento moderno recurrió a la fotografía para difundir sus principios, objetivo que logró con gran eficacia, pues las imágenes producidas mantienen aún el carácter originario de manifiesto y, en algunos casos, convertidas rápidamente en iconos de la modernidad, han resultado más perdurables que la propia obra representada. Paradoja de una fràgil arquitectura, a punto de ser centenària, que se exhibe, aún actual, en imágenes congeladas, mientras el mundo que la rodeaba ha ido envejeciendo, derrumbándose inexorablemente. ¡Cuán anacrónicos parecen hoy los trajes y coches que, a modo de rabiós senyal de modernidad, aparecen a menudo en estas fotografías! ♦

David Ferrer y Manuel del Llano
Traducido por Jordi Palou



4
Nicolau M. Rubió i Tudurí, oficines de la Metro Goldwyn Mayer a Barcelona (1934). Fotografia de V. Andreu. Tiratge d'època sobre paper (18x24).

5
Bowman Brothers, projecte d'edifici d'apartaments a Rush St., Chicago (1930). Tiratge d'època sobre paper (18x24).

6
Le Corbusier, pavelló suís a la Ciutat Universitària de París (1932). Fotografia de Marius Grivot. Tiratge d'època sobre paper (16x22).

7
Fotograma de Staroe i novoe ("La línia general"), pel·lícula d'S.M. Eisenstein, amb el decorat realitzat per l'arquitecte Andrei Burov (1929). Tiratge d'època sobre paper (18x24).

6



7

